

ΕΠΙ ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΟΡΘΩΣΕΩΣ

Άρθρον του κ. Γ. Κ. ΣΦΑΕΛΟΥ

Μετά μακράν περιπέτειαν, η χώρα ημών εισέρχεται πλέον εις την χορείαν των ομαλώς κυβερνωμένων χωρών. Οποία γὰρ και ἀγαλλίας πληροῖ τοὺς πάντας, τοῦτο εἶναι περὶ τὸν νὰ λεχθῆ — Ἀποκατασταθεῖσθαι τῆς ἐννοίας τοῦ Κράτους καὶ τῆς πολιτικῆς οὐρανοῦ, καὶ τῶν κομμάτων ἠνωμένων πλέον διὰ τὴν κοινὴν σωτηρίαν, δυνάμεθα νὰ ἐπιζώμεν ὅτι ταχέως θ' ἀνατείλωνται ἡμέραι εὐνοϊκώτεροι διὰ τὴν οἰκονομικὴν καὶ συναλλαγματικὴν τῆς χώρας κατάστασιν καὶ ἰδίᾳ τὴν ἐθνικὴν οἰκονομίαν αὐτῆς γενικῶς. — Εἶναι ἀναμφισβήτητον, ὅτι ἡ συναλλαγματικὴ ἀκαταστασία τῆς χώρας εἶναι ἡ ἀρχὴ πάσης κακοδαιμονίας αὐτῆς. Χάρις εἰς τὴν νέαν ὁμῶς Οἰκουμένην Κυβέρνησιν τὴν καὶ ἄλλως Κυβέρνησιν Ἐθνικοῦ Συνασπισμοῦ ἀποκαλουμένην, εἰς ἐκ τῶν σπουδαιότερων ψυχολογικῶν συντελεστῶν, οἵτινες δυσμενῶς ἐπέδρασαν καθ' ὅλην τὴν τρικυμιώδη διαρυσσασαν τετραετίαν, ὁ πολιτικὸς συντελεστής, ἤρατο νὰ ἐπιδρῶ εὐμενῶς ἐπὶ τῆς Δραχμῆς.

Μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς νέας Κυβερνήσεως πνεῖμα ἀναδιοργανωτικὸν δημιουργικόν, ἐνθουσιασμὸς δ' ἐργασίας. Πάντες οἱ ἀρχηγοὶ τῶν κομμάτων ἀποβλέποντες πρὸς τὴν κοινὴν σωτηρίαν, ἐπελήφθησαν τῆς ἐξετάσεως καὶ ρυθμίσεως ὅλων τῶν ἐκκρεμῶν σοβαρῶν προβλημάτων ἅτινα ἀπασχολοῦσι τὴν Χώραν.

Ἡ πρώτη ἐπιτυχὴ πράξις τοῦ νέου ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν εἶναι ἡ σύστασις τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Ἐμπειρογνομόνων, τῆς ὁποίας ἡ ἀποστολὴ εἶναι μεγίστη καὶ ἡ σπουδαιότης μεγάλη καὶ τῆς ὁποίας αἱ ἀποφάσεις θὰ εἶναι, μετ' ἐπισταμένην ἐξέτασιν τῶν οἰκονομικῶν πραγμάτων τῆς χώρας, καὶ ὡς ἀπαύγασμα τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς πείρας, μεγίστου κύρους καὶ σπουδαιότητος. Ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη, εἶναι τρόπον τινὰ τὸ Ἑλληνικὸν Comité d' experts, ὡς ἔχειν τὸ παρόμοιον Comité τὸ κατὰ τὸν παρελθόντα Ἰούλιον συσταθὲν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως Πουανκαρέ ἐν Γαλλίᾳ, ὅπως ὑποδείξῃ τὰ ἀναγκαῖα νὰ ληφθῶσι μέτρα πρὸς ἀνορθώσιν τῶν Γαλλικῶν οἰκονομικῶν καὶ τοῦ φράγκου καὶ τῆς Γαλλίας ἀκόμη ἐν γένει.

Αἱ προαθεταὶ ὡσαύτως οἰκονομίαι ὑπὸ τοῦ κ. Βουρλούμη, εἰς τὸ κεφάλαιον τῶν δαπανῶν τῶν πολεμικῶν ὑπουργείων, αἰτνεὺς ἀπορροφῶσιν πλέον τῶν 30 ο)ο τῶν ἐσόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ, πρέπει ἀσυστητῆ νὰ γίνωσι δεκταί, ὡς ἀνταποκρινόμενα πληρέστατα οὐ μόνον εἰς τὸ Παγκόσμιον μεταπολεμικὸν φιλειρηνικὸν πνεῦμα, ἀλλὰ ἰδιαιτάτα καὶ πρὸς τὸ ἐν Ἑλλάδι κοινὸν αἶθημα καὶ τὴν ἀμέσους ἀνάγκας τῆς χώρας. Εἶναι μαρτρία νὰ ἐξολιζήται τὴν «ὡς ἀστακὸς» καθ' ἣν στιγμὴν δὲν ἔχει τὰ πρὸς ἀμέσους βιωτικὰς καὶ κοινωνικὰς ἀνάγκας ἀπαραίτητα. Κἂν ἐν προκειμένῳ δὲν δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν ὅτι ἔχομεν ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ τὰ διὰ τὰς καθ' ἡμέραν βιωτικὰς ἀνάγκας ἀναγκαῖα, καθ' ὅσον καὶ ἔργων ὁδοποιίας καὶ ἐπαγγελμα-

τικῶν σχολῶν καὶ ἔργων κοινωνικῆς περιθαλψῆς προνοίας, συστηματικῶν καὶ μεθοδικῶν, παντελῶς στερούμεθα. Ἡ ἐν γένει δὲ Κρατικὴ διοικητικὴ ἡμῶν ὀργάνωσις καὶ ἐν γένει ὑπαλληλία, ἀπογυμνωθεῖσα καὶ αὐτῆ τῶν ὀλίγων πολυτίμων καὶ ἀρίστων ποιοτικῶς ἐπιστημονικῶν στοιχείων, παντελῶς χολαίνει καὶ εὐρίσκειται ἐν ἀποσυνθέσει, ἐκτὸς ὀλίγων ἐξαιρέσεων κεντρικῶν τινῶν ὑπηρεσιῶν Ὑπουργείων. Δὲν εἶναι ἐπιτρεπτόν δυνατὸν πλέον, ὁ λαὸς οὗτος ὅστις ἐδέχθη ἀγογγύστως πλειστάτας ἐπιβολῆν νέων φορολογικῶν καὶ ἀδείξεσις παλαιῶν τοιούτων συχνάκις, νὰ βλέπῃ ἐπ' ἀπειρον ἐξατμιζόμενον, τὸ διὰ τοῦ καθημερινοῦ ἰδρώτος ἀποκτώμενον, ἀλλὰ διασπαθιζόμενον τῆδε κακείσῃ, πρὸς πληρῶσιν ἀναγκῶν φαντασιωδῶν καὶ μωρῶν, χρήμια του, προβαίνων οὕτω εἰς θυσίας ἀνωφελεῖς, ὡς παρετηρήθη τοῦτο εἰς ὅλους τοὺς κ. κ. ἀρχηγούς ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Ἐμπορ. καὶ Βιομηχανικοῦ Συλλόγου Πειραιῶς, κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐπισκέψεως αὐτῆς πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν.

Συναλλαγματικόν: Ἐκ παραλλήλου ὁμῶς πρὸς τὰς ἀνωτέρω ἐνεργείας δὲν πρέπει νὰ διαφεύγῃ οὐδένα τὸ σπουδαιότατον ζήτημα τῆς τακτοποιήσεως τῆς συναλλαγματικῆς ἡμῶν ἀσταθείας. Ἄνευ τῆς ἐκ παραλλήλου τακτοποιήσεως ταύτης, πᾶσαι αἱ προσπάθειαι περισυλλογῆς καὶ ἐπιτεύξεως ἰσοζυγίου ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, δι' οἰκονομικῶν, περισταλῆς διπλῶν διὰ περιοριστῆς θέσεων, θ' ἀποβῶσι μάταιαι καὶ ἀνωφελεῖς. Οὔτε βεβαίως καὶ ἡ ἀναδιοργάνωσις τῶν οἰκονομικῶν ὑπηρεσιῶν, ἣτις εἶναι ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ, διὰ τὴν καλὴν βεβαίωσιν καὶ εἰσπραξίν τῶν φόρων, καὶ ὁ καταρτισμὸς, ὁ ἀπαραίτητος, φοροτεχνικοῦ σώματος ἱκανοῦ, οὐδὲ ἡ ὅσον τὸ δυνατὸν μεγαλειότερα ἀπλούστευσις τῆς φορολογικῆς νομοθεσίας καὶ ἀνακάθαρσις καὶ ἀνασύνταξις ταύτης ἐπὶ τὸ ἀπλούστερον, οὐδὲ ἡ ἀνευ ἀναβολῆς ἀναγκασιότατη κωδικοποίησις τῆς φορολογικῆς νομοθεσίας μας μετὰ τὴν ἀνακάθαρσιν αὐτῆς ὑπὸ εἰδικῆς κοινοβουλευτικῆς ἐπιτροπῆς, ἐπραγματοποιήθη τοῦτο τελευταίως καὶ ἐν Γαλλίᾳ, ὡστε νὰ δύνανται οἱ φορολογούμενοι πολῖται νὰ εὐρίσκωσιν ἐνκόλως καὶ νὰ μανθάνωσιν τὴν ὀφείλουσιν εἰς τὸ δημόσιον καὶ τὰς ἐν γένει ὑποχρεώσεις τῶν ἀπέναντι τοῦ Κράτους, οὐδὲν ἐν τέλει, πάντων τῶν ἀνωτέρω, ἀπαραιτήτων βεβαίως νὰ ληφθῶσι μέτρων, εἴνε δυνατὸν νὰ τελεσφορήσῃ, ἀνευ παραλλήλου, σταθεροποιήσεως τῆς νομισματικῆς ἀσταθείας.

Ἀπότομος βεβαίως σταθεροποιήσις δὲν εἶνε οὔτε ἐπιτελιζόμενος, οὔτε καὶ συμφέρουσα νὰ γίνῃ καὶ διὰ Νομοθετικῆς ὁδοῦ, ὡς ἀνωφελεῖς καὶ ματαία. Προπαρασκευαστικὴ ὁμῶς ἐργασία, ἀπὸ οἰκονομικῆς καὶ ψυχολογικῆς ἀπόψεως, θὰ ἠδύνατο ἐν συνεργασίᾳ Κράτους καὶ Ἐθνικῆς Τραπεζῆς ν' ἀρχίσῃ καὶ νὰ καταστήσῃ ὀλίγον κατ' ὀλίγον δυνατὴν ταύτην ἐν τῇ πράξει, ὡστε μετὰ πάροδον χρόνου νὰ ἐπιτευχθῇ καὶ ἡ ἐ-

πίσημος καθιέρωσις τῆς σχέσεως τῆς χαρτίνης δραχμῆς πρὸς τὴν χρυσὴν ἢ νέαν βᾶσιν χρυσοῦ. Πρὸς ἐπίτευξιν ὅμως ταύτης, θ' ἀπαιτηθῆ βεβαίως ἡ ἐνίσχυσις τῶν εἰς τὴν ἐξωτερικὸν ἀποθεμάτων μας, δὲν ἀμφιβάλλομεν δὲ ὅτι μετὰ τὴν παροῦσαν Κυβέρνησιν «τὴν ἰσχυροτέραν πιστῶν τῶν μέχρι σήμερον» εἰς τὴν πιστὴν καὶ εὐλακροῦν ἐφαρμογὴν τοῦ λαμπροῦ προγράμματος τῆς περισυλλογῆς καὶ ἀνορθώσεως καὶ μεθοδικῆς ἐργασίας, ἡ Διεθνὴς πίστις τῆς χώρας ἡμῶν θὰ ἐδραιωθῇ τὰ μέγιστα ἀσφαλῶς. Ἐξ ἄλλου ἡ ἀμέσως ἐπίλυσις τοῦ ζητήματος τοῦ διακανονισμοῦ τῶν πολεμικῶν μας χρεῶν καὶ τροπαντῶς τοῦ μετὰ τῆς Ἀγγλίας θὰ ἐδραιωθῇ ἐπι μᾶλλον τὴν διεθνή ὑπόληψιν μας εἰς τὰς χρηματιγορὰς τῆς Εὐρώπης καὶ Ἀμερικῆς ἰδιαιτάτα ὁμῶς τὴν Ἀγγλικήν. Ἡ δὲ ὁ Τηλέγραφος μᾶς φέρει χαριστύνους ἀγγελίας καὶ αἱ ἐκ Γενεύης εἰδήσεις περὶ τῶν γενομένων ὑπὸ τοῦ προεδρεύσαντος ἀντιπροσώπου τοῦ Βελγίου κ. Βανδερβέλε εἰς τὸ πρὸ μικροῦ συνελθὲν Συμβούλιον τῆς Κ. Τ. Ε. δηλώσεων, ἀναφορικῶς μετὰ τὴν προσεχῆ σύναψιν τοῦ προσωρινικοῦ συμπληρωματικοῦ δανείου, εἶναι λίαν ἐνθαρρυντικαὶ καὶ πληροῦν πάντας θετικῶν ἐλπίδων περὶ αἰσίας ἐπιλύσεως καὶ τοῦ ἄνω ἐπιέγοντος ζητήματος, ἐξ οὗ ἀναμένεται μεγάλη ἀνακούφισις καὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς. — Ὅταν ταυτοχρόνως τύχωμεν καὶ τῶν εἰδικῶν πιστώσεων, τῶν ἀπαραιτήτων καθ' ἡμᾶς, διὰ τὴν συναλλαγματικὴν μας σταθεροποίησιν καὶ τὴν οἰκονομικὴν μας ἀνορθώσιν, ἵνα δυνηθῶμεν καὶ ἐκπληρώσωμεν καὶ τὰς ἀναληφθησόμενας ὑποχρεώσεις μας καὶ τὰς ἀμέσους ἀνάγκας μας, τότε θὰ εἰσπρῶσῃ καὶ τὸ ἔξονον κεφάλαιον ἐν τῇ χώρᾳ, πρὸς ἐκτέλεσιν μεγάλων ἔργων εἴτε ὑπὸ μορφῆν Δανείων, εἴτε ὑπὸ μορφῆν ἀμέσου ἐκμεταλλεύσεως καὶ ἐπιχειρήσεων.

Ὅτι δὲ ἡ ἀπόκτησις πιστώσεων ἐν τῷ ἐξωτερικῷ πρὸς συναλλαγματικὴν ἡμῶν ἀποκατάστασιν καὶ σταθεροποίησιν τοῦ Ἐθνικοῦ νομισματος εἶναι εὐκόλος μετὰ τὸν διακανονισμὸν τῶν πρὸς τὴν Ἀγγλίαν πολεμικῶν μας χρεῶν καὶ τὴν λύσιν τοῦ συμπληρωματικοῦ καὶ ἐκκερμῶδες εἰσσεσῆτι προσωρινικοῦ δανείου τοῦτο εἶναι ἀναμφισβήτητον. Προστίθεται ὁμῶς πάντοτε μία παράλληλος προπαρασκευαστικὴ ἐργασία, μεθοδική, πρὸς ἰσοσκέλισιν τοῦ προϋπολογι-

σμοῦ, διὰ τῶν διαφορῶν ἐν τῇ ἀορίστῳ παρόντος ἐκτεθέντων μέσων.

Ἐπιμένομεν δὲ ἐπὶ τῆς ἰνᾶγκης τῆς σταθεροποιήσεως τῆς δραχμῆς, διότι, ἀλλοίμονον ἂν, ἐν τῇ μέθῃ τῆς πτυχοῦς ἀναδιοργανώσεως καὶ ἀνορθώσεώς μας, δημοσιονομικῶς τε καὶ οἰκονομικῶς, λησμονήσωμεν τὴν σταθεροποίησιν καὶ ἐγκυταλείψωμεν τὴν δραχμὴν ἀπροστάτευτον πίσεως ἀνατιμητικῆς κερδοσκοπίας, ὡς μέχρι σήμερον συμβαίνει εἰς τὸ φράγκον ἐν Γαλλίᾳ. Τότε δημοῦ μετὰ τὰ ἐξαιρετικὰ μέτρα ἅτινα θὰ ληφθῶσιν καὶ ὑπὸ τὰ ὁποῖα θὰ στενοχωρούμεθα, θὰ κατατρογώμεθα ταυτοχρόνως ὑπὸ τῆς ἀνησιχίας καὶ τοῦ ἐφιάλτου μιᾶς, προβλεπομένης ἄλλως τε, βαθύτατης κρίσεως, τὴν ὁποίαν πάντα τὰ ἀποτόμια: ἐπανελθόντα εἰς τὴν βᾶσιν τοῦ χρυσοῦ καὶ ἐξυγιανθέντα οἰκονομικῶς Κράτι, ὡς ἡ Ἀγγλία καὶ Γερμανία ἐγνωρίσαν, καὶ ἐξακολουθοῦν εἶναι νὰ διατρέχωσιν! Καθ' ὅσον εἶναι λίαν πιθανὸν νὰ ἐξασφαλισθῇ προσωρινὴ ἀνατιμησις τῆς δραχμῆς, ἀνευ ὅμως τῆς δυνατοῦτος τῆς κατοχυρώσεως ταύτης, δι' ἐπιστημονικῆς μεθόδου ἐμπνεύσεως καὶ ἐμπιστοσύνης πρὸ παντός! Καὶ τότε δὴ τότε! θὰ δημιουργήσωμεν τοιαῦτα κοινωνικὰ ζητήματα, ἀεργίαν, κτλ. καὶ κινδύνους ὥστε δὲν πιστεύομεν ν' ἀναλάβῃ τις τὴν εὐθύνην τῆς διαπραξέως ἐνὸς τόσον κολοσσιαίου οἰκονομικοῦ σφάλματος. Τὸ πρῶτον κροῦσμα τῆς ἀεργίας τὸ ἔχομεν ἤδη καὶ πάντες θ' ἀντελήφθησαν τὸ μέγεθος αὐτῆς, ἂν ἀναλογισθῇ τὸ ποσὸν τοῦ τελευταίου δανείου πρὸς τοὺς κληπεργάτας. Νεῖα ὁδύναται ἐσωτερικῶς ἀσφαλῶς θὰ μᾶς ἀναμένωσιν! Καὶ εἴνε ἀναμφισβήτητον ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐξέλθωμεν τοῦ δημιουργηθέντος ἀδιεξόδου, ἀνευ σοβαρῶν ἀβαριῶν. Καὶ εἴνε γνωστὸν ὅτι εἰς τὰς ἐξαιρετικὰς καὶ μεγάλας στιγμὰς, γενναῖα καὶ ἐξαιρετικὰ ἀποφάσεις ἐπιβάλλονται. Διὰ τῆς σταθεροποιήσεως ὁμῶς, πάντως θ' ἀποφευχθῶσιν μεγάλα οἰκονομικὰ καταστροφὰ καὶ ἡ ἀνεργία εἰς εὐρυτάτην κλίμακα καὶ δὲν θὰ ἀπονεκρωθῇ ἡ νεαρὰ Ἐθνικὴ Βιομηχανία, ἣτις τόσον ἀλματώδως ἐπροόδευσε ποιοτικῶς καὶ ποσοτικῶς κατὰ τὴν ἀπὸ τοῦ 1922 καὶ ἐφεξῆς χρονικὴν περίοδον.

Ἡ κρίσις ἣτις πιθανὸν νὰ δημιουργηθῇ θὰ εἴνε παροδικὴ καὶ μικρᾶς ἐντάσεως, ὀλιγώτερον ὁμῶς ὀδυνηρά, ἐκείνης ἣτις θὰ μᾶς ἐπισκέπτετο ἂν ἡ δραχμὴ ἐγκατελείπετο εἰς τὴν τύχην τῆς, ἔρημον τῆς κερδοσκοπίας, εἴτε ἀνατιμητικῶς εἴτε ὑποτιμητικῶς! — Πρὸ παντός ἐπὶ τὸ ἔργον τῆς σταθεροποιήσεως! —

Γ. Κ. ΣΦΑΕΛΟΣ

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΡΕΘΥΜΝΟΥ

Δεχόμεθα καταθέσεις ΔΟΛΛΑΡΙΩΝ
ΛΙΡΩΝ ΑΓΓΛΙΑΣ καὶ ΔΡΑΧΜΩΝ πρὸς
6 ο)ο εἰς πρώτην ζήτησιν τοῦ καταθέτου.